

Com abordar els tractaments psicològics i psiquiàtrics en l'edat infantil

El pare i la mare no han de ser passius a l'hora de triar tractament ni mentre es realitzi: és necessària la seva implicació

Haver d'afrontar un tractament psicològic o psiquiàtric en un infant comporta la presa d'una sèrie de decisions que cal meditar amb tota la informació disponible. Des de les segones opinions al tipus de tractament a seguir, passant per la necessitat de la implicació dels pares en el procés

teòrica al camp de la psiquiatria i la psicologia, ja sigui per matisos en la manera d'entendre el funcionament mental que cadascun dels professionals pugui tenir.

L'usuari de salut mental (o els pares i mares en el cas d'un pacient infantil) no ha de ser passiu a l'hora de triar tractament. I tampoc a l'hora de realitzar-lo, ja que se li demanarà implicació. En el cas del nen o de la nena també cal aquesta implicació i confiança, però de vegades és més recomanable esperar que aquesta relació es vagi generant durant el propi tractament.

Abdon Montserrat Aguadé. Psiquiatre, psicoterapeuta i coordinador de la UPPIJ Sant Pere Claver – Fundació Sanitària.

És important començar aquest article advertint que la primera regla per als pares i mares seria no començar un tractament si no estan convençuts de fer-ho i de no tirar endavant amb aquesta decisió si no hi ha un coneixement suficient, encara que no sigui total, d'allò que el professional els està proposant. Per tant, serà bàsica una relació de confiança amb el professional que proposa iniciar el tractament psicològic..

Aquesta confiança, però, ha de ser crítica i no pas submissa. És imprescindible informar-se bé abans de prendre una decisió. En alguns casos potser serà recomanable, fins i tot, una segona opinió. Un cop realitzats aquests passos i quan s'hagi arribat al professional que haurà d'iniciar el tractament sobre l'infant, és també una bona pràctica tornar a consultar-li quina és la millor manera d'abordar el tractament a seguir.

Però, alerta! Una dificultat amb la qual es trobarà l'usuari dels serveis de salut mental és que pot ser que no tots els professionals li proposin, en aquest cas a nivell de tractaments, exactament el mateix. La diferència de criteris pot produir-se per diversos motius: ja sigui per diferent formació

"Existeixen tres tipus de tractaments: Sobre l'entorn del nen, amb una intervenció psicològica o amb medicació. Pensem que el primer ha d'existir sempre"

Existeixen tres tipus bàsics de tractaments:

- **Sobre l'entorn del nen.** Aquest és un aspecte que considerem part imprescindible de qualsevol tractament.
- **Intervenció psicològica en el nen.**
- **Intervenció amb medicació en el nen.**

Tractaments basats en l'actuació sobre l'entorn del nen

Es realitza mitjançant les orientacions i consells que el professional de salut mental dirigeix sobretot als pares. Tot i això, aquest tractament també incideix en l'escola, o en d'altres persones que tinguin un paper en la vida del nen o nena. Aquesta intervenció convé que sigui sempre bidireccional. És a dir, cal establir un diàleg sobre allò que el "receptor" ha entès, dels canvis positius o negatius que hi va havent un cop iniciat el tractament... Aquests aspectes són imprescindibles per a què el professional vagi guiat i pugui ser efectiu. Si no és així, aquest pot ser molt imprecís en haver d'intervenir en quelcom tant complex com la ment d'un nen i les seves relacions familiars i socials.

Intervenció psicològica en el nen

Aquest és un tractament que variarà en funció de la línia teòrica en què es basi: centrada en les cognicions (els pensaments), en les emocions, en la família... Aquesta intervenció pot ser individual (o amb la mare o el pare en el cas de nens molts petits), grupal (amb d'altres nens) o familiar. La intervenció grupal és especialment adient quan en el nen no hi ha el convenciment de tenir una problemàtica per la qual consultar. Alhora els grups són especialment útils a l'hora de conèixer amb més profunditat el funcionament mental del nen o nena.

Intervenció amb medicació en el nen

En psiquiatria infantil existeixen menys estudis que avalin l'eficàcia dels fàrmacs que en edat adulta. Tot i així, existeixen prou fàrmacs en què si s'ha pogut provar l'eficàcia i que es troben reconeguts oficialment per les autoritats sanitàries. Hi ha altres fàrmacs que no tenen encara aquest reconeixement "oficial", però que el psiquiatre pot recomanar. És aleshores quan caldrà que els pares donin el seu consentiment explícit estant informats d'aquest fet. En realitat, tant en aquest tractament com en qualsevol d'altre, la informació i el consentiment dels pares és essencial.

En les malalties de tipus físic, un diagnòstic precís sovint és imprescindible abans de començar el tractament, tot i no sempre ser així. En cas dels trastorns mentals, aquesta regla presenta encara més excepcions. En ocasions els tractaments (sobretot els tractaments no-medicamentosos) aniran més orientats a potenciar els aspectes sans que permeten una bona evolució del nen. Fins i tot es podria dir que no necessàriament hi ha d'haver una malaltia o trastorns establerts per intervenir. Molts tractaments poden tenir precisament un enfoc preventiu. Altres vegades un tractament pot servir per aprofundir més en el diagnòstic, com comentàvem en el cas dels tractaments grupals, on s'observa la manera de reaccionar i de relacionar del nen o nena.

Bibliografia: Manual de Psicopatología del niño. (3era edició). Marcelli i Ajuriaguerra 2004: 511-552

Llegeix més articles a ["la càpsula"](#)

Visita el web de la [Unitat de Psicoteràpia Psicoanalítica d'Adults](#)

Visita el web de [Sant Pere Claver - Fundació Sanitària](#)

C. Vila i Vilà, 16 08004 Barcelona | Tel. 93 442 39 03
info@spcsalut.org | www.spcsalut.org